

**Uchwała Nr XV/131/2020
RADY GMINY KOCMYRZÓW-LUBORZYCA
z dnia 28 kwietnia 2020 r.**

w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Kocmyrzowie-Luborzycy na lata 2020-2022.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2019 r poz.506 z późn.zm.), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.) (Dz.U.z 2019 r , poz. 1111 z późn. zm) Rada Gminy Kocmyrzów-Luborzyca uchwała co następuje:

§1

Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny w Kocmyrzowie-Luborzycy na lata 2020-2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy oraz Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kocmyrzowie-Luborzycy.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
M. Jankowski
mgr Małgorzata Domańska

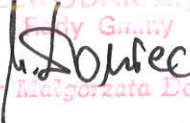
Uzasadnienie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 opracowano zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018 poz. 998 z późn.zm.), w myśl którego do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny.

Zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy rada gminy biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadania z zakresu wspierania rodziny uchwala gminne programy wspierania rodziny.

Poprzedni program został opracowany na lata 2017-2019.

W związku z powyższym, podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 jest w pełni uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

mgr Małgorzata Dolińska

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W KOCMYRZOWIE – LUBORZYCY
NA LATA 2020-2022

Opracowanie
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Kocmyrzowie-Luborzycy

Kocmyrzów 2020

Spis treści

Wstęp

I. Podstawy prawne

II. Diagnoza społeczna w gminie Kocmyrzów – Luborzyca

III. Zasoby wspierające rodzinę i dziecko w gminie Kocmyrzów –
Luborzyca

IV. Diagnoza – analiza SWOT

V. Gminny Program Wspierania Rodziny - cel główny i cele szczegółowe

VI. Siatka celów i zadań do Programu Wspierania Rodziny

VII. Monitoring i ewaluacja

VIII. Podsumowanie

Wstęp.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, które ma największy wpływ na osobowość wszystkich jej członków w każdej sferze życia. To rodzina przekazuje dziecku swój system wartości i tradycje – ukierunkowuje jego dalszą aktywność i rozwój. Zatem niezmiernie ważne jest, by rodziny prawidłowo funkcjonowały wypełniając swoje zadania, zapewniając dzieciom właściwą opiekę i stabilne warunki do harmonijnego rozwoju. Wychowanie młodego człowieka to proces wymagający zaangażowania, cierpliwości, troski, a co za tym idzie autentycznej obecności w życiu dziecka. Rodzina od zawsze nieustannie podlegała i podlega różnorodnym przemianom, m.in. demograficznym, społecznym czy kulturowym. W związku z powyższym, niezwykle istotne jest otoczenie rodziny należytą uwagą i troską oraz odpowiednim wsparciem.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w art.176 pkt.1 obliguje gminy do opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Myślą przewodnią opracowania niniejszego programu jest przekonanie o niepodważalnej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju i kształtowaniu młodego pokolenia, mając na uwadze jego przyszłą samodzielność życiową. W sytuacji pojawienia się dysfunkcji w rodzinie konieczne jest podejmowanie przez instytucje i służby społeczne określonych działań naprawczych i objęcia rodzin wszechstronną pomocą, tak, by dzieci mogły wychowywać się i dorastać w swojej naturalnej rodzinie.

Odbiorcami Programu są rodziny z dziećmi zamieszkujące na terenie gminy Kocmyrzów – Luborzyca, borykające się z różnego rodzaju trudnościami, których same nie są w stanie pokonać, a także rodziny z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej a rodziny wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i jego powrotu do domu rodzinnego.

Realizacja Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kocmyrzów –Luborzyca na lata 2020 – 2022 będzie możliwa dzięki utworzeniu systemu wsparcia obejmującego zaangażowanie i współpracę osób, instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka, rodziny, rodzin wspierających, pomocy ze strony asystenta rodziny, jak również organizowanie poradnictwa specjalistycznego.

Celem programu jest wspieranie rodzin w podstawowym zadaniu tj. właściwej realizacji opieki i wychowania dziecka, oraz przywracanie rodzinom sprawczości w przewycięzaniu sytuacji trudnych, obejmując je wsparciem różnych instytucji działających na rzecz rodzin.

I. Podstawy prawne.

Zadania dotyczące wspierania rodziny opisane są przede wszystkim w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 roku (tekst jednolity Dz.U.2018 poz. 998 z późn. zm.) Oprócz w/w ustawy, działania dotyczące wspierania rodziny regulowane są także w innych aktach prawnych obowiązujących, w tym w szczególności:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.(tekst jednolity Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz.682 z późn. zm)
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 994 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1508 z późn. zm)
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz.U. 2015 poz. 1390)
6. Ustawa z dn. 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 487z późn. zm.)
7. Ustawa z dn. 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1030z późn. zm.)
8. Ustawa z dn. 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1952z późn. zm.)
9. Ustawa z dn. 07. września 2007 o pomocy osobom uprawnionych do alimentów (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 554z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 1851z późn. zm.)
11. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2016 poz. 1860 z późn. zm.)
12. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 1832 z późn. zm)
13. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kocmyrzów – Luborzycy na lata 2013– 2020

II. Diagnoza społeczna w gminie Kocmyrzów – Luborzycy

Program Wspierania Rodziny w Gminie Kocmyrzów – Luborzycy na lata 2020-2022 przygotowano w oparciu o diagnozę sytuacji społeczno – demograficznej oraz analizę danych o rodzinach objętych wsparciem tut. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe odnośnie liczby mieszkańców w gminie Kocmyrzów Luborzycy na przestrzeni lat 2017-2019 z uwzględnieniem podziału na wiek i płeć.

Tabela 1. Liczba mieszkańców w gminie Kocmyrzów-Luborzycy

<i>Wiek</i>	<i>Liczba mieszkańców w roku 2017</i>		
	<i>Ogółem</i>	<i>Kobiety</i>	<i>Mężczyźni</i>
0-17	2 914	1 376	1 538
18-59	8 766	4 338	4 428
60 i więcej	3 042	1 707	1 335
Razem	14 722		
	<i>Liczba mieszkańców w roku 2018</i>		
0-17	2 943	1 398	1 545
18-59	8 860	4 395	4 465
60 i więcej	3 169	1 773	1 396
Razem	14 972		
	<i>Liczba mieszkańców w roku 2019</i>		
0-17	3 018	1 436	1 582
18-59	8 948	4 423	4 525
60 i więcej	3 249	1 831	1 418
Razem	15 215		

Źródło: Urząd Gminy Kocmyrzów-Luborzycy, opracowanie własne GOPS

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że liczba ludności w gminie Kocmyrzów – Luborzycy systematycznie wzrasta. Gmina jest miejscem coraz bardziej atrakcyjnym dla budownictwa mieszkalnego, nie bez znaczenia ma tu zarówno położenie – bliskie aglomeracji Krakowa, jak również walory przyrodniczo-krajobrazowe.

Z powyższych danych wynika, iż coraz bardziej widoczną grupę stanowią mieszkańcy w wieku senioralnym, co jest ogólną tendencją demograficzną starzenia się społeczeństwa.

Na przestrzeni ostatnich 3 lat zauważalny był w gminie spadek liczby urodzeń, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba dzieci urodzonych w latach 2017-2019

<i>Rok</i>	<i>Liczba urodzonych dzieci</i>
2017	186
2018	161
2019	163

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego UG Kocmyrzów-Luborzycy, opracowanie własne GOPS

Według informacji uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Słomnikach na dzień 31 grudnia 2019 roku, z terenu naszej gminy zarejestrowanych jako osoby bezrobotne, były

ogółem 202 osoby, w tym 106 kobiet i 96 mężczyzn. W roku ubiegłym liczba takich osób wyniosła 217 w tym 107 kobiet i 110 mężczyzn, a zatem liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy spadła.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych z Gminy Kocmyrzów – Luborzycy, w roku 2019 najliczniejsza grupa osób bezrobotnych znajdowała się w przedziale wiekowym 25 – 34 lata (63 osoby) a najmniej liczna, w przedziale wiekowym 60-65 lat (19 osób).

Tabela 3. Struktura bezrobotnych według wieku w latach 2018-2019

<i>Obszar</i>	<i>Wiek bezrobotnych</i>						<i>Rok</i>
	18-24	25-34	35-44	45- 54	55-59	60-65	
Gmina Kocmyrzów- Luborzycy	30	61	50	39	37		2018
	24	63	46	33	17	19	2019

Źródło: Urząd Pracy w Słomnikach, Urząd Gminy Kocmyrzów-Luborzycy, opracowanie własne GOPS

Tabela 4. Osoby bezrobotne według poziomu wykształcenia w latach 2018-2019

<i>Obszar</i>	<i>Osoby bezrobotne według poziomu wykształcenia w latach 2018-2019</i>					<i>Rok</i>
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące.	Zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej	
Gmina Kocmyrzów- Luborzycy	30	65	23	50	49	2018
	25	59	22	53	43	2019

Źródło: Urząd Pracy w Słomnikach, Urząd Gminy Kocmyrzów-Luborzycy, opracowanie własne GOPS

W odniesieniu do bezrobotnych z Gminy Kocmyrzów – Luborzycy, najliczniejszą grupę na przestrzeni dwóch ostatnich lat stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (59 osób) a najmniej liczną grupą to osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Główną instytucją w gminie udzielającą rodzinom wsparcia, jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Liczbę rodzin i osób objętych pomocą społeczną w odniesieniu do ogólnej liczby mieszkańców na przestrzeni lat 2017-2019 obrazuje poniższa tabela.

Tabela 5. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2017-2019 oraz liczbę mieszkańców gminy

Wyszczególnienie		Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba mieszkańców gminy Kocmyrzów – Luborzyca
Rok 2017	Liczba rodzin korzystających z świadczeń bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę	303	225	496	14 722
	Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem	x	349	898	
	Pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	124	402	
Rok 2018	Liczba rodzin korzystających z świadczeń bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę	272	205	437	14 972
	Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem	x	304	693	
	Pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	99	256	
Rok 2019	Liczba rodzin korzystających z świadczeń bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę 188	246	188	382	15 215
	Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem	x	259	525	
	Pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	71	143	

Źródło: opracowanie własne GOPS, Urząd Gminy Kocmyrzów-Luborzyca

Jak wynika z powyższej tabeli, liczba ludności pobierającej świadczenia z systemu pomocy społecznej (bez względu na rodzaj i formę) w stosunku do ogólnej liczby ludności w ostatnich latach ma wyraźną tendencję spadkową. Można przypuszczać, że ma to związek z poszerzeniem kręgu rodzin objętych świadczeniami społecznymi 500+ i poprawą sytuacji ekonomicznej rodzin .

Należy również zwrócić uwagę na powody udzielania pomocy klientom Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na przestrzeni ostatnich lat. Jak wynika z analizy danych (patrz: tabela poniżej) – jedną z głównych przyczyn przyznania pomocy w w/w latach jest długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność. Nadal sporą grupę stanowią osoby

ubogie. Ważnym problemem przyznawania pomocy jest występujące zjawisko bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe odnośnie najistotniejszych powodów przyznawania przez GOPS pomocy społecznej na przestrzeni lat 2017-2019.

Tabela 6. Najistotniejsze powody przyznawania pomocy społecznej przez GOPS w latach 2017 -2019

<i>Powód trudnej sytuacji życiowej</i>	<i>Liczba rodzin</i>			<i>Liczba osób w rodzinach</i>			
	<i>Rok</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Ubóstwo		136	108	94	284	212	181
Bezdomność		5	1	3	5	1	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa		26	23	15	128	119	77
Długotrwała lub ciężka choroba		171	154	133	335	294	229
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego		83	66	65	246	176	158
Niepelnosprawność		108	104	96	189	178	150
Bezrobocie		76	48	45	175	118	104
Alkoholizm		36	30	26	85	72	55
Narkomanii		1	0	0	1	0	0
Przemoc w rodzinie		5	1	1	13	2	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego		5	2	1	7	2	1
Zdarzenie losowe		0	1	3	0	3	8
Sytuacja kryzysowa		0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna		0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne GOPS

Na terenie Gminy mieszka wiele osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych wymagających opieki lub rehabilitacji. Znaczna część osób niepełnosprawnych pozostaje głównie pod opieką i wsparciem rodzin. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zabezpiecza ten obszar realizując usługi opiekuńcze. Pomoc w tej formie przysługuje osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych w szczególności takich jak: sporządzanie posiłków, robienie zakupów, sprzątanie, pomoc w utrzymywaniu higieny osobistej, umawianie wizyty u lekarza, załatwienie spraw bieżących i urzędowych, organizowanie wolnego czasu.

Tabela 7. Liczba osób którym przyznano usługi opiekuńcze w latach 2017-2019

<i>Usługi opiekuńcze</i>	<i>Liczba osób, którym przyznano decyzja świadczenie</i>
Rok 2017	15
Rok 2018	18
Rok 2019	17

Źródło: opracowanie własne GOPS

Nadal bezradność w sprawach wychowawczo-opiekuńczych i prowadzenia gospodarstwa domowego była jedną z częstszych przyczyn zwracania się o pomoc. Połączenie różnego rodzaju niewydolności ze strony rodziców, brak podstawowych umiejętności opiekuńczo – wychowawczych powoduje niejednokrotnie nawarstwianie się problemów związanych z wychowaniem potomstwa. Dlatego, istotne jest kontynuowanie działań na rzecz wsparcia dziecka i rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi.

Stąd też, w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pojawiło się nowe pojęcie „asystenta rodziny”. Osoby która zgodnie z zapisami ustawy ma działać w niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo środowiskach rodzinnych .

Zadaniem asystenta rodziny jest szeroko rozumiane wspieranie rodziny w przezwyciężaniu trudności opiekuńczo – wychowawczych. Główną rolą jest towarzyszenie rodzinie, jej motywowanie, szukanie innych rozwiązań sytuacji problemowych, budowanie poczucia sprawczości i odpowiedzialności za własne życie, jak i przyszłość dzieci, motywowanie do podejmowania działań do tej pory uznawanych przez rodziny za niemożliwe do osiągnięcia. Za sukces i efekty wspólnej pracy odpowiedzialna jest sama rodzina – poprzez swoje zaangażowanie i pozytywne współdziałanie.

Długość i natężenie pracy z asystentem rodziny jest zależna od potrzeb rodziny, a zgoda rodziny na współpracę jest podstawowym gwarantem sukcesu.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe odnośnie ilości rodzin jakie współpracowały z asystentem na przestrzeni lat 2017-2019.

Tabela 8. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2017-2019

<i>Lp.</i>	<i>Rok</i>	<i>Ilość rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny</i>	<i>Ilość dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny</i>
1.	2017	19	46
2.	2018	12	31
3.	2019	13	33

Źródło: opracowanie własne GOPS

Poprawa sytuacji ekonomicznej rodzin na przestrzeni ostatnich dwóch lat miała znaczący wpływ na poprawę funkcjonowania rodzin w wielu sferach życia, czego skutkiem jest zmniejszenie się zapotrzebowania na ten rodzaj wsparcia i spadek liczby osób objętych asystenturą .

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, zostaje ono umieszczone w pieczy zastępczej.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje głównie na podstawie orzeczenia sądu.

Pieczą zastępczą może być sprawowana w formie rodzinnej oraz instytucjonalnej

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są : rodziny zastępcze i rodzinny dom dziecka.

Instytucjonalna pieczę zastępcza jest sprawowana w formie: 1/placówki opiekuńczo-wychowawczej, 2/regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, 3/interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego

Tabela 9. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej z terenu gminy Kocmyrzów – Luborzyca w latach 2017-2019

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Rok 2017</i>	<i>Rok 2018</i>	<i>Rok 2019</i>
Liczba dzieci z gminy umieszczonych /przebywających w rodzinach zastępczych spokrewnionych	7 dzieci w 6 .rodzinach zastępczych	7 dzieci w 6 rodzinach zastępczych	5 dzieci w 5 rodzinach zastępczych
Liczba dzieci z gminy umieszczonych /przebywających w rodzinach zastępczych niezawodowych	0	0	0
Liczba dzieci z gminy umieszczonych /przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych	0	0	0
Liczba dzieci z gminy umieszczonych /przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcje pogotowia rodzinnego	0	0	0
Liczba dzieci z gminy umieszczonych /przebywających	0	0	0

w rodzinach zastępczych zawodowych specjalistycznych			
Liczba dzieci z gminy umieszczonych /przebywających w rodzinnych domach dziecka	1	1	1

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie, opracowanie własne GOPS

Tabela 10. Liczba dzieci z terenu gminy Kocmyrzów-Luborzycza umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach: 2017-2019

Rok	Placówka opiekuńczo – wychowawcza typu socjalizacyjnego	Placówka opiekuńczo – wychowawcza typu interwencyjnego	Placówka opiekuńczo –wychowawcza typu rodzinnego
2017	6	0	1
2018	5	0	1
2019	5	0	1

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie, opracowanie własne GOPS

Na przestrzeni ostatnich lat liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej kształtuje się na podobnym poziomie. Asystent rodziny w powyższym okresie podejmował współpracę z rodzinami w których dzieci były umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej. Celem współpracy było podtrzymanie kontaktów rodzica biologicznego z dzieckiem, poprawa wzajemnych relacji, zainteresowanie sytuacją szkolną, zdrowotną dziecka ze strony rodziców biologicznych. Ze względu na długoletnie przebywanie dzieci w rodzinie zastępczej i stworzenie tam dobrych warunków do funkcjonowania, nie jest możliwy powrót dzieci do rodzin biologicznych. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej otrzymują fachową pomoc oraz wsparcie w pokonywaniu bieżących trudności jak również uporządkowaniu emocji, uczuć w obszarze relacji rodzinnej, rówieśniczej. Mają bezpieczne, stabilne środowisko, wspierające je w rozwoju.

Asystent rodziny współpracuje z koordynatorem pieczy zastępczej, uczestniczy w grupach oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej a także uczestniczy w różnego rodzaju szkoleniach podnoszących jakość jego pracy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kocmyrzowie – Luborzycy oferuje swoim klientom możliwość skorzystania z różnych form pomocy. Jedną z takich form jest finansowanie dożywiania dzieci w szkole oraz przyznawanie zasiłków celowych na posiłek lub żywność w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe dotyczące tego obszaru.

Tabela 11. Liczba rodzin objętych wsparciem w formie dożywiania w latach 2017-2019

<i>Program Pomoc Państwa w zakresie dożywiania/Posilek w szkole i w domu</i>			
Rok	liczba osób korzystających z posiłku	Zasilek celowy	
2017	80	Liczba rodzin	28
		Liczba osób w rodzinach	67
		Liczba świadczeń	35
2018	71	Liczba rodzin	36
		Liczba osób w rodzinach	62
		Liczba świadczeń	42
2019	70	Liczba rodzin	28
		Liczba osób w rodzinach	45
		Liczba świadczeń	37

Źródło: opracowanie własne GOPS

Jak wynika z przedstawionych danych, liczba rodzin i dzieci objętych taką formą pomocy na przestrzeni lat utrzymuje się na podobnym poziomie z minimalną tendencją spadkową w obszarze pomocy w formie posiłku. Głównymi beneficjentami tej formy wsparcia są dzieci dożywiane w szkołach, przedszkolach, żłobkach.

Inną ofertą pomocową ze strony tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej jest udzielanie pomocy finansowej w tym m.in. świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Tabela poniżej przedstawia dane dotyczące liczby osób pobierających powyższe świadczenia.

Tabela 12. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w latach 2017-2019

Rok	Liczba rodzin pobierających zasilek rodzinny	Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu
2017	614	75
2018	494	61
2019	471	52

Źródło: opracowanie własne GOPS

Jak wynika z powyższych danych, liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń rodzinnych na przestrzeni lat 2017 – 2019 ma tendencję spadkową. Zapewne na powyższą sytuację ma wpływ podniesienie płacy minimalnej, konkurencja na rynku pracy co za tym idzie możliwość poszukiwania lepiej płatnej pracy. Powyższe świadczenia są przyznawane po spełnieniu kryterium dochodowego, które wynosi

w przypadku zasiłku rodzinnego 674 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku funduszu alimentacyjnego kryterium do lipca 2019 wynosiło 725 zł na osobę w rodzinie, a obecnie to kwota 800zł. Wzrost wynagrodzenia może powodować przekroczenie kryterium i brak możliwości korzystania z takiego wsparcia.

Kolejnym świadczeniem realizowanym w tut. Ośrodku na rzecz rodziny jest Rządowy Program Rodzina 500 Plus, który wspiera finansowo rodziny wychowujące dzieci. Szacunkowe dane dotyczące powyższego programu obrazuje tabela poniżej. Znaczący przyrost liczby rodzin objętych takim wsparciem w roku 2019 wynika ze zmiany przepisów, pozwalających na wypłatę świadczenia wychowawczego 500+ niezależnie od dochodu na każde dziecko w rodzinie do ukończenia 18 r. życia.

Tabela 13. Liczba rodzin i dzieci objętych programem świadczenia wychowawczego 500+

	<i>Rok 2017</i>	<i>Rok 2018</i>	<i>Rok 2019</i>
Liczba rodzin korzystających z programu 500+	1394	1371	2083
Liczba dzieci objętych programem 500+	2721	2712	3417

Źródło: opracowanie własne GOPS

W 2018 roku tut. Ośrodek realizował również rządowy program „Dobry start” – jednorazowe wsparcie w wysokości : 300 zł dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymują świadczenie bez względu na dochód. W 2018 r wypłacono – 2156 świadczeń, a rok później takich świadczeń wypłacono 2238.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej realizowany jest również Program „Karta Dużej Rodziny”. Powyższa forma wsparcia przysługuje osobom, które mają przynajmniej trójkę dzieci, a karta wydawana jest bezpłatnie na wniosek rodzica lub opiekuna dzieci, bez względu na kryterium dochodowe. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych itp. na terenie całego kraju.

Tabela 14. Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny na przestrzeni lat 2017-2019

<i>Rok 2017</i>	<i>Rok 2018</i>	<i>Rok 2019</i>
<i>Liczba kart</i>	<i>Liczba kart</i>	<i>Liczba kart</i>

tradycyjne 183	tradycyjne	155	tradycyjne	420
	elektroniczne	199	elektroniczne	397

Źródło: opracowanie własne GOPS

Jak wynika z powyższych danych program cieszy się sporym zainteresowaniem wielodzietnych rodzin z naszej gminy. Znaczący wzrost w roku 2019 wynika ze zmiany przepisów dotyczących Karty Dużej Rodziny. Od 2019 o kartę mogą wnioskować rodzice, którzy mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci – bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku.

Na terenie gminy Kocmyrzów – Luborzyca działa obecnie 9 świetlic opiekuńczo – wychowawczych zlokalizowanych na terenach placówek oświatowych. Na przestrzeni ostatnich trzech lat z ich działalności korzystało kilkuset uczniów: 225 (2017r), 150(2018r.), 180 (2019r.) .

Po znaczącym spadku w roku 2018 obecnie utrzymuje się tendencja wzrostowa. Świetlice funkcjonowały w trakcie roku szkolnego w wymiarze od 26 do 62 godzin tygodniowo, w zależności od potrzeb dzieci w danej placówce. W ramach pracy w każdej ze świetlic odbywały się zajęcia ogólnorozwojowe, kulinarne, pomoc w nauce oraz gry i zabawy, jak również tematyczne zajęcia sportowe oraz inne formy organizowania czasu wolnego.

Jednym ze zjawisk bezsprzecznie negatywnych i mających ogromny wpływ na rozwój człowieka na wszystkich etapach jego życia jest przemoc.

Odciska ona ślad na psychice ofiar, niszcząc ich osobowość. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i dotyczy nie tylko marginesu społecznego, ale też rodzin dobrze sytuowanych.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 20105r. nakłada obowiązek prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty”. To procedura interwencyjna obejmująca działania wielu instytucji, której celem jest zatrzymanie przemocy w rodzinie oraz pomoc w wychodzeniu z tej sytuacji.

Poniższe tabele obrazują ilość prowadzonych Niebieskich Kart na przestrzeni ostatnich trzech lat oraz liczbę rodzin z małoletnimi dziećmi w których występuje zjawisko przemocy. Jak wynika z poniższych danych przemoc nadal jest zjawiskiem obecnym w naszej lokalnej społeczności. Zjawisko przemocy dotyka również rodziny z małoletnimi dziećmi co stanowi zagrożenie dla ich bezpieczeństwa i prawidłowego rozwoju.

Dlatego też istotne jest dalsze podejmowanie szerokich działań profilaktycznych edukacyjnych, pomocowych w tym obszarze.

Tabela 15. Procedura Niebieskich Kart

<i>Rok</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Liczba Niebieskich Kart	51	43	56

Źródło: opracowanie własne GOPS

Tabela 16. Liczba rodzin z małoletnimi dziećmi, w których występuje problem przemocy

<i>Rok</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Liczba rodzin z małoletnimi dziećmi w których występuje problem przemocy	14	17	26

Źródło: opracowanie własne GOPS

Często zjawisko przemocy w rodzinie koreluje z nadużywaniem alkoholu przez członków rodziny. Rodziny dotknięte chorobą alkoholową mogą korzystać z pomocy Gminnej Komisji do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii. Z danych Komisji wynika, że na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba wezwań jest zróżnicowana. W 2017 roku było to 15 wezwań, w 2018 – 32, a w 2019 – 20.

Z uwagi na potrzebę wspierania rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zabezpiecza możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy w Punkcie Informacji, Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie w tym: psychologicznej, prawnej.

Na przestrzeni lat 2017-2019 liczbę udzielonych porad przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17. Liczba udzielonych porad w Punkcie Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie na lata 2017-2019

<i>Poradnictwo specjalistyczne</i>	<i>Liczba rodzin osób korzystających</i>		
	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
	47	72	76

Źródło: opracowanie własne GOPS

Jak wynika z powyższych danych liczba konsultacji ma tendencję wzrostową, i stanowi znaczące wsparcie dla rodzin i osób przeżywających różnego rodzaju trudności, problemy i kryzysy.

Powyższe dane dają możliwość dokonania oceny sytuacji rodzin funkcjonujących na terenie naszej gminy i objętych systemem pomocy społecznej, zarówno tych, które mają trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i tych, które z uwagi na doświadczane przez siebie problemy (m.in. ubóstwo, niepełnosprawność, przewlekła choroba, problem alkoholowy, przemoc) są zagrożone tego rodzaju dysfunkcjonalnością.

Ponadto analiza danych zgromadzonych przez GOPS Kocmyrzów –Luborzyca w powyższym obszarze daje możliwość określenia potrzeb w zakresie realizacji zadań z obszaru wspierania rodziny na kolejne lata.

III. Zasoby wspierające rodzinę i dziecko w gminie Kocmyrzów –Luborzyca

Na terenie gminy Kocmyrzów – Luborzyca oraz w jej sąsiedztwie funkcjonują różnorodne instytucje i organizacje, których celem jest praca na rzecz rodzin i dzieci.

Do instytucji o charakterze oświatowym należą 2 przedszkola samorządowe: „Wesoła Gromadka” w Dojazdowie oraz „Akademia Przedszkolaka” i żłobek samorządowy „Małe Misie” – obie placówki w Wysiołku Luborzyckim, 9 szkół podstawowych w miejscowościach: Goszcza, Goszyce, Karniów, Kocmyrzów I, Luborzyca, Łuczyce, Maciejowice, Pietrzejowice, Prusy.

Na terenie gminy Kocmyrzów – Luborzyca działają kluby sportowe promujące rekreację i aktywny wypoczynek. Obecnie w gminie Kocmyrzów-Luborzyca działają kluby sportowe: LKS Partyzant Dojazdów, LKS Sokół Kocmyrzów, LKS Kosynierzy Łuczyce, LKS Sparta Luborzyca, LZS Strażak Goszcza oraz UKS Zawisza Sulechów, UKS Ekler Baranówka oraz Uczniowski Klub Judo „Centrum” w Kocmyrzowie Luborzyca.

Obok popularyzacji i rozwoju kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży szkolnej ważnym elementem ich działania jest integracja rodzin, dzieci i młodzieży, angażowanie uczestników do różnorodnych form aktywności ruchowej.

Centrum Kultury i Promocji w Baranówce oferuje dzieciom i młodzieży zajęcia, dzięki którym mogą rozwijać swoje zainteresowania oraz aktywnie zagospodarować swój wolny czas, między innymi poprzez udział w zajęciach plastycznych, muzycznych, tanecznych i sportowych. Dodatkowo cyklicznie organizowana jest impreza Dni Gminy Kocmyrzów-Luborzyca.

Organizacje i instytucje działające na rzecz rodziny to m.in.:

<i>L.p.</i>	<i>Nazwa instytucji, organizacji i innych podmiotów działających na terenie Gminy Kocmyrzów – Luborzycza na rzecz rodziny</i>	<i>Adresaci/działania</i>
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	mieszkańcy gminy/ udzielanie wsparcia i pomocy osobom i rodzinom potrzebującym
2.	Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie	mieszkańcy gminy /poradnictwo prawne i psychologiczne dla doświadczających przemocy w rodzinie oraz dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym
3.	Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	mieszkańcy gminy / udzielanie pomocy doświadczającym przemocy w rodzinie oraz pomoc dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym
4.	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii	Osoby dotknięte chorobą alkoholową i członkowie rodzin/ działania profilaktyczne, edukacyjne, kierowanie na leczenie, organizowanie wypoczynku dzieciom z rodziny dysfunkcyjnych
5.	Świetlice opiekuńczo-wychowawcze działające przy lokalnych placówkach oświatowych – szkołach	dzieci i młodzież szkolna/organizacja czasu wolnego, kształtowanie właściwych postaw, pomoc w nauce, rozwijanie zainteresowań,
6.	Centrum Kultury, Promocji i Rekreacji w Baranówce	społeczność lokalna /organizacja imprez kulturalnych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży, rodzin i osób starszych. Zajęcia tematyczne dla dzieci i młodzieży. Promowanie zdrowego aktywnego stylu życia
7.	Komisariat Policji w Słomnikach	mieszkańcy gminy/ zabezpieczenie bezpieczeństwa i ładu publicznego, interwencje w środowisku, monitorowanie środowisk zagrożonych, współpraca z GOPS
8.	Niepubliczne Zakład Opieki Zdrowotnej Gabinety Lekarzy Rodzinnych	mieszkańcy gminy/ zabezpieczenie potrzeb zdrowotnych

9.	Parafie Rzymsko –Katolickie	mieszkańcy gminy/ Promowanie wzorów i właściwych postaw w rodzinie i społeczeństwie
10	Zespół Charytatywny przy Parafii Rzymsko-Katolickiej w Luborzycy	osoby i rodziny w trudnej sytuacji życiowej/ pomoc żywnościowa i rzeczowa potrzebującym
11	Dom Pomocy Społecznej w Prusach	Dzieci z deficytami intelektualnymi /opieka nad dziećmi niepełnosprawnymi umieszczonymi w placówce
12	Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów	osoby starsze z terenu gminy Kocmyrzów-Luborzycy/spotkania okazjonalne, turnusy rehabilitacyjne, zajęcia rękodzielnicze
13	Koło Gminne Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych w Kocmyrzowie	mieszkańcy gminy/ kształtowanie i podtrzymywanie patriotyzmu wśród lokalnej społeczności, spotkania z młodzieżą
14	Ochotnicze Straże Pożarne	mieszkańcy gminy/pomoc w sytuacjach kryzysowych, ochrona przeciwpożarowa, udział w akcjach ratowniczych, rozwijanie w wśród członków kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno oświatowej i rozrywkowej

15	Biblioteka Publiczna w Baranówce z Filią w Kocmyrzowie i Goszczy	społeczność lokalna/upowszechnianie czytelnictwa wśród mieszkańców, konkursy dla dzieci i młodzieży
16	Lokalne Stowarzyszenia zrzeszające mieszkańców z miejscowości gminy Kocmyrzów –Luborzycza	społeczność lokalna / aktywizowanie i integrowanie społeczności lokalnych służące rozwojowi poszczególnych miejscowości ,wykorzystywanie walorów gospodarczych i rekreacyjnych terenu, wspieranie samorządności, podnoszenie kultury życia publicznego, podejmowanie działań na rzecz rozwoju wsi i wspierania lokalnej działalności społecznej. Promocja kultury, zdrowia, aktywności fizycznej. Działania wspierające seniorów, młodzież i dzieci, kultywowanie tradycji ludowych, propagowanie inicjatyw społecznych, prowadzenie działalności charytatywnej i pomocowej, pielęgnowanie tradycji patriotycznych.

Wsparcia dla rodzin i dzieci z gminy Kocmyrzów –Luborzycza udzielają m.in. takie instytucje jak Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Krakowie, Ośrodek dla Osób Dotkniętych Przemocą w Krakowie, Stowarzyszenia „Pro-Familia”, Stowarzyszenie Wiosna.

IV. Diagnoza – analiza SWOT

V.

Aby zaprojektować skuteczne cele i działania na rzecz dziecka i rodziny, do dopełnienia obszaru diagnostycznego gminy w tym zakresie posłużono się analizą SWOT. Przeanalizowano obecny potencjał gminy (mocne i słabe strony) oraz wskazano na zewnętrzne warunki i procesy, które wpływają, lub w najbliższym czasie będą wpływać na funkcjonowanie gminy w analizowanym obszarze (szanse i zagrożenia).

<i>Mocne strony</i>	<i>Słabe strony</i>
<p>Strategia rozwoju Gminy Kocmyrzów –Luborzycyca na lata 2016-2020 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Kocmyrzów-Luborzycyca na 2020 rok Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Zaangażowanie wielu podmiotów w działania na rzecz dzieci i rodziny (GOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, świetlice szkolne)</p> <p>Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny</p> <p>Wsparcie asystenta rodziny w rodzinach dysfunkcyjnych</p> <p>Wsparcie stypendialne, socjalne dla dzieci i młodzieży</p> <p>Oferta wsparcia psychologicznego, prawnego dla rodzin i osób przeżywających problemy</p> <p>Realizacja programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach, przedszkolach, żłobku</p> <p>Oferta sportowa, kulturalno-oświatowa, dobra baza lokalowa (świetlice szkolne, boiska, biblioteki, place zabaw, siłownie na powietrzu)</p> <p>Funkcjonowanie placówek służby zdrowia na terenie gminy</p> <p>Baza oświatowa na terenie gminy</p>	<p>Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, a jednocześnie niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie Stereotypowe podejście do korzystania z pomocy psychologicznej</p> <p>Niewielkie zaangażowanie części rodziców z rodzin dysfunkcyjnych w rozwój wychowanie i życie szkolne dzieci</p> <p>Oslabienie funkcji rodzicielskich</p> <p>Brak współdziałania rodziców w obszarze edukacji</p> <p>Brak współdziałania rodziców w sytuacji problemów wychowawczych z dziećmi</p> <p>Bierność rodziców w sytuacji problemów opiekuńczo – wychowawczych</p> <p>Problemy emocjonalne dzieci</p> <p>Złożoność problemów rodzin</p> <p>Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucenie autorytetu szkoły/nauczyciela</p> <p>Brak kandydatów na rodziny wspierające</p> <p>Wyuczona bezradność i roszczeniowość uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej)</p> <p>Szeroki zakres obowiązków przypisanych pracownikom socjalnym, asystentom rodzin</p> <p>Brak dostatecznej infrastruktury społecznej (mieszkań chronionych, socjalnych)</p> <p>Brak placówek wsparcia dziennego</p>
<i>Szanse</i>	<i>Zagrożenia</i>
<p>Wzrost świadomości, akceptacji oraz zaangażowania społeczności lokalnej w działania na rzecz dziecka i rodziny</p> <p>Polityka państwa przyjazna rodzinom –realizacja programu 500+, 300+</p> <p>Wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia</p> <p>Realizacja programów profilaktycznych, edukacyjnych w obszarze przemocy, uzależnień</p> <p>Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>Realizacja programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia</p>	<p>Przemiany kulturowe, osłabienie więzi rodzinnych, wartości rodzinnych</p> <p>Szerzące się zjawisko konsumpcjonizmu</p> <p>Wzrost kosztów utrzymania rodzin</p> <p>Rozpad związków, łatwość wchodzenia w nowe relacje</p> <p>Emigracja zarobkowa</p> <p>Uzależnienia dzieci od Internetu, gier Uzależnienia rodziców m.in. alkohol, narkotyki, hazard, Internetu</p> <p>Brak spędzania czasu rodziców z dziećmi</p> <p>Kreowany świat przez media telewizyjne, Internet, reklamy</p> <p>Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na</p>

Rozszerzenie oferty aktywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy	zadania realizowane przez gminę Wypalenie zawodowe pracowników socjalnych Postępujący proces starzenia się społeczeństwa Brak świetlic socjoterapeutycznych
--	--

V. Gminny Program Wspierania Rodziny - cel główny i cele szczegółowe

Cel główny :

Wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających właściwemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Cele szczegółowe:

- 1. Zapewnienie wsparcia i pomocy rodzinie w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych**
- 2. Wspieranie rodziców w budowaniu zasobów opiekuńczo – wychowawczych**
- 3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno bytowych dziecka i rodziny**

VI. Siatka celów i zadań do realizacji Programu Wsparcia Rodziny

Cel szczegółowy 1: Zapewnienie wsparcia i pomocy rodzinie w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych

Działania w ramach realizacji celu:

<i>nazwa działania</i>	<i>okres realizacji</i>	<i>jednostka realizująca</i>	<i>wskaźniki</i>	<i>źródła finansowania</i>
1. Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej	2020-2022 zadanie ciągłe	GOPS, GKRPA, Placówki oświatowe, PCPR, sąd	liczba rodzin z dziećmi z NK oraz z problemem alkoholowym	samorząd gminny, administracja rządowa
2. Zapewnienie indywidualnego poradnictwa psychologicznego pedagogicznego, prawnego oraz dostępu do mediacji	2020-2022 zadanie ciągłe	GOPS, Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie, pedagodzy szkolni	liczba porad	samorząd gminny, administracja rządowa

3. Zapewnienie pomocy rodzinom/osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków, motywowanie do podjęcia terapii	2020-2022 zadanie ciągłe	GOPS, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	liczba wezwań na GKRPA liczba rodzin/osób korzystających z terapii i leczenia	samorząd gminy
4. Wsparcie dla kobiet w ciąży, kobiet w ciąży powikłanej oraz rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym realizacja ustawy „Za życiem”	2020-2022 na wnioski rodziny	GOPS – asystent rodziny, organizacje pozarządowe, służba zdrowia	liczba udzielonych świadczeń liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, opieka zdrowotna kobiet w ciąży	samorząd gminny, administracja rządowa
5. Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	2020-2022 zadanie ciągłe	GOPS, PCPR	liczba rodzin objętych współpracą	samorząd gminny, administracja rządowa,
6. Kursy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę	2020-2022 zadanie ciągłe	GOPS, PCPR, ROPS, organizacje pozarządowe	liczba uczestników liczba kursów, szkoleń dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny	samorząd gminny, administracja rządowa,

Cel szczegółowy: 2. Wspieranie rodziców w budowaniu zasobów opiekuńczo – wychowawczych.

Działania w ramach realizacji celu:

<i>Nazwa działania</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Jednostka organizująca</i>	<i>Wskaźniki</i>	<i>Źródła finansowania</i>
1. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka poprzez wsparcie asystenta rodziny, rodziny wspierającej, pracy socjalnej	2020-2022 zadanie ciągłe	GOPS	liczba rodzin objętych pomocą asystenta liczba rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej liczba rodzin objętych wsparciem poprzez pracę socjalną	samorząd gminny, administracja rządowa
2. Realizacja programów edukacyjno – profilaktycznych skierowanych do dzieci i rodziców, opracowanie i	2020-2022 zadanie ciągłe	GOPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe,	liczba programów, szkoleń, ulotek, plakatów, artykułów	samorząd gminny, administracja rządowa

udostępnienie materiałów informacyjnych odnośnie form pomocy dla rodzin, materiałów edukacyjnych (strona internetowa GOPS, ulotki)		Centrum Kultury i Promocji		
3. Organizacja i finansowanie kosztów szkoleń rodzin wspierających, szkoleń dla asystentów rodziny działania informacyjne	według potrzeb	GOPS	liczba szkoleń liczba uczestników szkoleń liczba podjętych działań informacyjnych	samorząd gminny, administracja rządowa
4. Tworzenie i rozwój opieki nad dziećmi do lat 3 w formach żłobków, klubików dziecięcych Opieka przedszkolna nad dzieckiem 3-5 lat	według potrzeb	Gmina	liczba żłobków liczba dzieci liczba przedszkoli liczba dzieci liczba oddziałów przedszkolnych liczba dzieci	samorząd gminny, administracja rządowa
5. Promowanie i wspieranie organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	2020-2022 zadanie ciągle	placówki oświatowe, CKIP, GKRPA, Kluby Sportowe, organizacje pozarządowe	liczba dzieci objętych pomocą	samorząd gminny, administracja rządowa

Cel szczegółowy 3: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno bytowych dziecka i rodziny

Działania w ramach realizacji celu:

<i>nazwa działania</i>	<i>okres realizacji</i>	<i>jednostka realizująca</i>	<i>wskaźniki</i>	<i>źródła finansowania</i>
1. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	2020-2022 zadanie ciągle	GOPS	liczba rodzin i dzieci objętych pomocą społeczną liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, zasiłków stałych, celowych	samorząd gminny, administracja rządowa

2. Objęcie dożywianiem dzieci, młodzieży oraz dorosłych wymagających tego rodzaju wsparcia program „Posiłek w szkole i w domu”	2020-2022 zadanie ciągłe	GOPS, placówki oświatowe	liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych dożywianiem liczba zasiłków celowych na posiłek liczba rodzin	samorząd gminny, administracja rządowa
3. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej w formie stypendiów i wyprawek szkolnych	2020-2022 zadanie ciągłe	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	liczba dzieci, którym przyznano stypendia, wyprawki, pomoc rzeczową	samorząd gminny, administracja rządowa
4. Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	2020-2022 zadanie ciągłe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Kuratorium Oświaty	liczba uczestników wypoczynku	samorząd gminny, administracja rządowa, organizacje pozarządowe
5. Zabezpieczenie usług opiekuńczych	2020-2022 zadanie ciągłe	GOPS	liczba osób objętych wsparciem	samorząd gminny, administracja rządowa
6. Zabezpieczenie środków w budżecie na finansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, rodzinnym domu dziecka itp.	według potrzeb	GOPS	liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej wysokość poniesionych kosztów	samorząd gminny, administracja rządowa.

VII. Monitoring i ewaluacja

Monitoring Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kocmyrzowie Luborzycy. Odbywać się będzie na podstawie sporządzonej sprawozdawczości z wykonywanych działań oraz analizy zebranych danych dotyczących zrealizowanych w ramach Programu zadań podejmowanych przez podmioty zaangażowane w jego realizację. Ocena skuteczności będzie dokonywana głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników. Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Kocmyrzów – Luborzycy jest dokumentem obejmującym planowane działania na

okres trzech lat. Monitoring pozwoli na analizę, ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań. Monitoring będzie się odbywał przed sporządzeniem rocznego sprawozdania z zakresu wspierania rodziny. Powyższe sprawozdanie w terminie do 31 marca każdego roku przedstawione będzie Radzie Gminy Kocmyrzów –Luborzycy.

W zależności od potrzeb Program będzie podlegał ewaluacji.

VIII. Podsumowanie

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kocmyrzów – Luborzycy na lata 2020-2022 jest wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających właściwemu wypełnianiu przez rodzinę funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Efektom realizacji programu ma być poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, zbudowanie zasobów opiekuńczo - wychowawczych w rodzinach, zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, przeciwdziałanie kryzysom w rodzinie, zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

Współczesna rodzina musi stawiać czoła wielu wyzwaniom i zagrożeniom związanym m.in. z aktualną sytuacją społeczno-ekonomiczną oraz przemianami kulturowymi.

Problemy z jakim rodziny się borykają to m.in. uzależnienia, przemoc w rodzinie, konflikty międzypokoleniowe, niepełnosprawność, choroby mające wpływ na wychowywanie młodego pokolenia, na prawidłowy rozwój dziecka.

W sytuacjach trudnych, czy też kryzysowych, rodzina może nie poradzić sobie sama, dlatego też musi być otoczona odpowiednim wsparciem z zewnątrz przez wszystkie instytucje do tego powołane. Ważnym elementem powodzenia realizacji programu będzie interdyscyplinarna współpraca instytucji, organizacji działających na rzecz rodziny. Należy podkreślić, że działania na rzecz rodziny to działania na rzecz całej wspólnoty lokalnej.

Wspierając rodzinę przyczyniamy się do jej rozwoju i wzmocnienia więzi w całej społeczności.

PRZEWODNICZĄCY
Ledy Gminy
Malgorzata Doniec
mgr Malgorzata Doniec